

Vammaisneuvoston kokous

Aika: 22.11.2023 klo 12 – 14.45

Paikka: Lautakuntien kokoushuone, Hallituskatu 4

Läsnä:

Pikkuvirta Sirkka
Kemijärven Sydänyhdistys ry, pj
 Uusisalmi Irja
Koillis-Kuulo ry, varapj

 Lievonen-Kunnari Tuija
Koillis-Lapin Mieli ry
 Ollakka Terttu
Koillis-Lapin Reumayhdistys ry
 Sotaniemi Saara
Kemijärven Kehitysvammaisten Tuki ry
 Lahtela Jemina
Kaavoittaja, elinvoimapaalvelut
 Piisilä Päivi
Suunnittelija, sihteeri

Stenroos Toivo
Koillis-Lapin Diabetesyhdistys ry
 Korhonen Maija
Napapiirin Hengitysyhdistys ry/Kemijärven
Silmu
 Karjalainen Aarne
Koillis-Lapin Invalidit ry
 Malkamäki Mauri
Koillis-Lapin MS-kerho
 Nikkarinen Sirpa
Koillis-Lapin Reumayhdistys ry
 Paula Alatalo
Kaupunginhallituksen edustaja
 Tarja Kaisanlahti
Elinvoimalautakunnan edustaja

Muistio

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Sirkka Pikkuvirta avasi kokouksen ja toivotti edustajat tervetulleiksi.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

4. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen 22.4.2023 muistio sekä vanhus- ja vammaisneuvoston yhteisen kokouksen muistio 19.9.2023.

5. Terveiset Lapin hyvinvointialueen vammaisneuvostosta

Puheenjohtaja Sirkka Pikkuvirta kertoi terveisiä 14.11.2023 pidetystä hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksesta, [Esityslista \(tweb.fi\)](#). Kokouksessa esiteltiin muun muassa henkilökohtainen avun kokonaisuus (§39) (Liite 1). Hyvinvointialue järjestää henkilökohtaista apua eri tavoin: työnantajamallilla, palvelusetelimallilla, ostopalvelumallilla, laphan omana toimintana, yhteistyösopimuksin muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Lisäksi vammaisneuvosto keskusteli kokouksessaan kannanotosta Kela-kyytteihin (§41), jota on työstetty hyvinvointialueen vanhusneuvosto- ja vammaisneuvostojen työvaliokunnissa.

Kokouksessa esiteltiin myös hyvinvointialueen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen ja -suunnitelman valmistelutilannetta (§ 40). Vammaisneuvosto oli esittänyt, että suunnitteluvaiheessa huomioitaisiin muun muassa teiden kunnossapito ja talviauraukset sekä toimivat hoitopolut ja ennalta ehkäisevät palvelut.

Muissa asioissa (§45) osallistujille esiteltiin apuvälinehuollon asiasta Laphan alueella. Nykyinen apuvälinehuollon toiminta jatkuu entisen mallin mukaisesti. Keskusteltiin apuvälinehankintojen kilpailuttamisesta, missä tulee ottaa huomioon apuvälineiden huollon varmistaminen. Apuvälineiden luovutusperusteet-opas löytyy googlettamalla netistä. Keskusteltiin myös toimintaterapeuttiressurssien vähäisyydestä ja tarpeellisuudesta apuvälinehuoltoasioissa. Mietinnässä onkin hankkia alueellisen toimintaterapeutin resurssi. Kehitteillä on myös saada Rovaniemelle alueellinen apuvälinekeskus, millainen on jo Länsi-pohjan alueella.

6. Kemijärven kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2024

Päivi Piisilä esitteli valmistelussa olevaa Kemijärven kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa, joka laaditaan vuosille 2024-2025. Suunnitelmasta käytiin keskustelua. Vammaisneuvosto korosti, että järjestöt tulisi ottaa mukaan hytetu-suunnitteluun. Vammaisneuvostolle annettiin tiedoksi, että keväällä 2024 on tarkoitus järjestää laaja hyvinvointiryhmän tapaaminen, johon kutsutaan järjestöjen edustajia kuin myös vaikuttamistoimielinten puheenjohtajat.

7. Muut asiat

Annettiin tiedoksi Vammaispalvelujen neuvottelupäivät 7-8.2.2024. Tapahtuma on maksuton ja avoin kaikille. Ilmoittautuminen avataan joulukuussa. Teemoina päivillä ovat uusi valvontalaki ja asiakastietolaki sekä uusi vammaispalvelulaki. Lisäksi pureudutaan mm. vammaispalvelujen järjestämiseen hyvinvointialueilla. Lisätietoia: [Vammaispalvelujen neuvottelupäivät - THL](#)

Uusisalmi Irja toi palautetta kuntalaiselta koskien hyvinvointialueen vammaispalveluja. Sihteeri välittää palautteen Itäisen palvelualueen vammaisten vastuuyksikön johtaja Kati Aikiolle.

8. Seuraava kokous

Sovittiin seuraava kokous 16.1.2024 kello 12

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.45

Vakuudeksi

Sirkka Pikkuvirta
Puheenjohtaja

Päivi Piisilä
Sihteeri

LIITTEET:

Pp-esitys Henkilökohtainen apu

JAKELU:

Vammaisneuvoston jäsenet
Kaupunginhallitus
Tulevaisuuslautakunta
Elinvoimalautakunta
Tilaliikelaitos
Kirjaamo/Kaupungin nettisivut

Henkilökohtainen apu

Vammaisten palveluiden Kaakkoisen palvelualueen vastuuyksikköjohtaja Maija Tervo
Vammaisneuvosto 14.11.2023

 lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin sosiaaliturvayksikkö
Lapin vammaisneuvosto
Lapin puhe- ja näkövammaisuuskeskus

1

Mitä on henkilökohtainen apu? (Vpl 8 c §)

Henkilökohtainen apu on

1. toisen ihmisen antamaa välttämätöntä apua niissä (tavanomaisen elämän) asioissa, joita henkilö ei pysty kokonaan tai osittain itse vamman tai sairauden vuoksi tekemään
2. itsenäisen elämän mahdollistaja vaikeavammaiselle henkilölle
3. palvelu, jota tulee myöntää vammaispalvelulain mukaiset edellytykset täyttävälle vaikeavammaiselle henkilölle

2

Vaikeavammaisuuden määritelmä

Henkilökohtaista apua järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua suoriutuakseen alla olevista toimista eikä avun tarve johdu pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista.

- Päivittäiset toimet
- Työ ja opiskelu
- Harrastukset
- Yhteiskunnallinen osallistuminen
- Sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitäminen

3

Henkilökohtaisen avun järjestämistavat ja mikä tilanne on tällä hetkellä Lapin hyvinvointialueella

Hyvinvointialue voi järjestää henkilökohtaista apua

1. Työnantajamallilla (500 asiakasta)
2. Palvelusetelimallilla (180 asiakasta)
3. Ostopalvelumallilla (650 asiakasta)
4. Laphan omana toimintana (60 asiakasta)
5. Yhteistyösopimuksin muiden hyvinvointialueiden (-)

Järjestämistapoja voidaan yhdistellä, jotta asiakkaan kannalta tarkoituksenmukainen henkilökohtaisen avun kokonaisuus voidaan toteuttaa.

4

Työnantajamalli

- Asiakas toimii avustajan työnantajana
- Asiakasta avustetaan työnantajavelvollisuuksien hoitamisessa: rekrytointi, työsopimuksen tekeminen, palkan maksussa ja muiden maksujen maksamisessa
- Laphan Oima-tiimi maksaa palkat, sotun, työttömyysvakuutusmaksut ym.
- Laphan aluehallitus on määritellyt avustajille tuntipalkan 11,31 €/tunti. Lisäksi avustajan työsuhdetta määrittelevät työsopimus-, työaika-, työturvallisuus-, työterveyshuolto- ja vuosilomalaki
- Heta-liittoon kuuluvien työnantajien avustajille maksetaan HetaTessin mukaan

5

Palvelusetelimalli

- Palvelusetelillä tarkoitetaan hyvinvointialueen asiakkaalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset hyvinvointialueen ennalta määrittelemään arvoon asti
- Lapin hyvinvointialueen aluehallitus päätti 21.12.2022 § 458 henkilökohtaisen avun palvelusetelin käyttöönotosta ja hyväksyi samalla asiaan liittyvän sääntökirjan

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue

6

Sääntökirja

- Asiakirja, jolla hyvinvointialue asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit palvelujen tuottajille. Hyvinvointialue velvoittaa palvelun tuottajat jatkuvasti noudattamaan sääntökirjan määräyksiä.
- Sääntökirjassa on määritelty asiakkaan asema, palveluntuottajan veloitteet, sisältövaatimukset, laatuvaatimukset, henkilöstön pätevyysvaatimukset, palveluseteliluokkien kriteerit, palvelusetelin myöntäminen, palvelun laskutus ja laadun valvonta
- Hintakatto:
- Hyvinvointialueen päättäessä asettaa palvelun hinnalle hintakaton se määrittää palveluntuottajille palvelusta maksettavan enimmäishinnan. Käytännössä hyvinvointialue asettaa palvelusta maksettavan enimmäishinnan yhdeksi palveluntuottajien hyväksymiskriteeriksi

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi: boreasradinguorfi
Lappi: pyöreestälajeemkuuvlu
Lappi: puu rrvääjämuv vää

7

Palvelusetelin tuotteet

- **Avustajapalvelu**
- - avustajalta ei vaadita ammattitutkinto
- **Ammatillinen avustajapalvelu**
- - avustajalta edellytetään ammattitutkinto (esim. lähihoitaja)

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi: boreasradinguorfi
Lappi: pyöreestälajeemkuuvlu
Lappi: puu rrvääjämuv vää

8

Palvelusetelimalli jatkuu...

- Kun sääntökirja on hyväksytty, palvelutuottajat hakeutuvat palvelusetelituottajiksi ja kun heidät on hyväksytty tuottajaksi, palvelutuotanto voi alkaa

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue

9

Ostopalvelumalli

- Lapin hyvinvointialueen aluehallitus päätti 18.10.2023 § 384 kilpailuttaa henkilökohtaisen avun palvelut siltä osin kuin palvelun järjestäminen ei ole mahdollista omana toimintana, työnantajamallilla ja/tai palvelusetelillä.
- Rovaniemen kaupunki kilpailutti vuonna 2022 henkilökohtaisen avun ja sopimukset ovat voimassa 31.5.2024 asti. Muilla alueilla palvelua on ostettu erilaisin suorahankintasopimuksin ja osin ostopalvelusopimukset puuttuvat

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue

10

